

25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

3

O R A T I O
I N
V A N A M G L O R I A M
Q V A M
E X
P R A E P O S T E R A F O R T I T V D I N E
A V C V P A N T V R
N O N N V L L I
L I T E R A R V M S T V D I O S I
III. NON. DECEMBR. A. M DCC XXVII.
H A B I T A
A
D. IO. ZACHARIA PLATNERO, P. P.
ACAD. LIPS. h. t. RECTORE.

L I T E R I S I M M A N U E L I S T I T I L.

VIRI
MAGNIFICI, SVMME REVERENDI,
EXCELLENTISSIMI, CONSVLTISSIMI,
EXPERIENTISSIMI, SPECTABILIS, PRAE-
NOBILISISMI, CLARISSIMI,
ET VOS ACADEMIAE CIVES GENEROSIS-
SIMI NOBILISSIMIQVE,
PATRONI, FAVTORES, AMICI,
OMNI OBSERVANTIA, PIETATE, HONORE
COLENDI!

GLoriae studio, laudisque amo-
re optimum quemque tra-
hi, inter omnes satis con-
stat, nec existimandum est,
hoc laudis desiderium, quod omnium
animos erigit, confirmat, ad egre-
gia

gia facinora accendit, recreat, vitio laborare, modo ratione procedat, et modus ipsi constituatur. In primis videndum est, vt, Sallusti verbis vtar, virtutis via ad gloriam grassemur, nisi popularem famam et gloriolae vmbra, quam honestam bonorum existimationem, consecrari malimus. Vmbra dixi. Nam ita comparata est laudis dignitas, vt illos, qui eius auidi sunt, illamque anxie sectantur, illudat, fugiatque; fugientes vero et inuitos consequatur. Quam arduum vero sit hanc eminentis virtutis laudem, qua nihil ad omnia tempora vtilius, nihil ad vitam publicam, et priuatam elegantius inueniri potest, ab infucatae gloriae imagine secernere, ii norunt, qui humanum ingenium, variis, diuersisque inter se pugnantibus naturae studiis, cupiditatibusque, conflatum, paulo studiosius examinarunt. Eos in primis mihi intuenti, qui in humanitatis literarum, bonarumque artium studio versantur, saepe admirationem mouit varius et dispar prorsus,
nomi-

nominis celebritatem aucupandi modus. Videas nonnullos, et nisi me omnia fallunt, plures, qui spretis seculi, voluptatum, ac vanae gloriae illecebris, seueriori lege proficere audent, et in virtutis, pietatis, et industriae ornamentis omnem laudem positam esse existimant: quorum egregia indoles, tanquam lumen aliquod, obscuratis ceteris, praelucet, omniumque bonorum animos in se conuertit et inuitat: Et sane optandum est, ut hi in proposito persistant, aliosque exemplo suo erudiant. Non pauci tamen reperiuntur, qui inanibus pompis gauisi, in arduis, vecordia torpidi, rerum leuissimarum studio, quid? animi prauitatibus omnique vitiorum opere, in summam gloriam sibi eundum esse arbitrantur. Hominem, natura sua incredibili rerum cognoscendarum ardore flagrare constat, quam discendi nouaque noscendi cupidinem, a teneris vsque annis, ad summam senectutem increfcere, non raro obseruamus: Quosdam tamen deprehen-

des, qui inertissima segnitie languent,
et hebescunt, ignauumque hunc tor-
porem cum literarum studio, non so-
lum consistere posse, sed eundem et-
iam ad illam, a doctrinae moralis ma-
gistris adeo celebratam animi tran-
quillitatem pertinere, opinantur. Hos
saepe disputantes audias, tempus, quod
edax rerum omnia destruat, vel ideo
otio conterendum esse, plebeii quid-
dam inhaerere in labore, otium nobi-
litas speciem prae se ferre, quare et
eos, qui omni cura operaque in libe-
ralis doctrinae studium incumbunt, ri-
dent, strenuam, quam ipsi curant, in-
ertiam extollunt, et quod mirum vi-
deri possit, ex summo dedecore tur-
pissimoque vitio, laudis argumentum
sibi inuenisse videntur. Vix tole-
rabilior illorum stultitia reputanda est,
qui contrarium iter seruantes, coeco
impetu ambitiosius in omnem doctri-
nam, omneque artium et literarum stu-
dium ruunt, plures diuersarum rerum
magistros audiunt, libros multis sum-
tibus corradunt, nullo obseruato ordi-
ne,

ne legunt, illud sibi in primis agendum existimantes, vt Πολυμαθεσάτες se gerentes, multa ostentatione de omnibus rebus differere, summa cum contentione de iisdem, quamuis ieiune et exiliter, disputare, et populari assentationem, mirationemque, consequi possint: De quibus literarum helluonibus, qui omnia scire cupiunt, constat, eos, quando res publica vitae academicae vsuram postulat, omnia profundissime ignorare. Memoriae enim felicitas, crebriorque vsus, ingenii aciem obtundit, vt quae nullo ordine, soli memoriae mandata fuerunt, confusa, turbata, permixta, proferantur. De iis nihil dico, qui neglecto omnis corporis cultu, animum ad intolerabilem superbiam inflatum, scissa ac sordida tunica velant, et philosophum ex barba hispida iudicandum esse putant, quare saepe scissilem pannum ostendunt, vt superbiae, quae palam prospiciat, locus concedatur; quale sordidum hominum genus, iam dum veteres

res satyrici, et inter hos omnium princeps, Lucianus, facete admodum exagitauerunt. Minus etiam illi vlla commemoratione digni videntur, qui feram et agrestem arrogantiam, non solum oris oculorumque contumacia, sed aspero etiam vestitu, efferre, omnibus quasi machinis adhibitis, laborant, et sic longissime ab humanitate et liberali doctrina, cuius tamen nomen profitentur, recedunt: illos notare placet, qui masculo et parabili cultu haud contenti, nimium venustati student, ac fere muliebri ornatu incedunt: Quamquam enim negandum non sit, liberalem faciem, et decorum corpus, huiusque exquisitiorem paulo ornatum, omnium fere animos commouere et ad se trahere; nimium tamen in his rebus positum studium, nouaque nomina vestium insolentius conquisita, cordatiorum animos offendunt, qui semper suspicantur, subesse aliquid leuitatis, vel vesani amoris, quo hi mulierculas depereunt, vel Gitones Tryphaeacinas illicere putant, quae ipsos molliculos

culos alant, et suis sumtibus parsimoniam parentum sustentent. His verba Martialis dicta sunt: Cupias non placuisse nimis. Dies deficeret, Auditores, si omnem μικροφιλοτιμίαν, seu illiberalem gloriae cupiditatem, qua optimi saepe, et cum maiorum imaginibus, tum ingenii indole, praestantissimi iuuenes, laborant, iam vberius exponere vellem. Ne igitur in vos, Viri iuuenes laudatissimi, quos in oculis fero, quos flagrantissimo amore amplector, in quorum salute, commodis, opportunitatibus, omnem meam curam defigo, acerbiores censuram exercere videar, alios praetereo, qui omne tempus, omnemque pecuniam in corpore, vario, et artificioso motu exercendo, consumunt, ingenii vires negligunt, et opprimunt, nec tamen vitam ad certam rationis normam, et rei militaris, vel aulicae usum dirigunt; illos ergo taceo, qui noua, peregrinaque priscis, et patriis, semper praeferenda existimant, et in nouandi studio sibi, non, quod pueri in faba, reperisse vident-

videntur, quo *νεωτερισμῶ* pruritu saepe
optimi adolescentes ventosa superbia
intumescunt: Nec eos persequar,
qui recentium prorsus incuriosi, anti-
qua extollunt, res horrida vetustate
obsoletas eruunt, veterum dogmata in
omni doctrina sola proponenda, imi-
tandaque esse contendunt: Nec eos
atingam, qui cruda adhuc studia in
forum, cathedram, bibliopolium, pro-
pellunt, et sibi nascentibus eloquen-
tiam induunt, de quibus praecocibus in-
geniis Quintilianus, illa non temere
vnquam ad frugem peruenire, iam
suo tempore pronunciauit; Illos et-
iam praetereo, qui omnem laudem
fastidiosius contemnunt, seque sem-
per infra aliorum aestimationem me-
tiuntur, nullam aliam ob causam,
quam vt mites, lenes, mansueti vide-
antur aliis, et ab his laudibus cele-
brentur. Pace vestra licebit in illud
vanae gloriae genus considerationem
intendere, quod non pauci ex prae-
postera fortitudinis laude sibi com-
parare audent, qui pugnaces, la-
certo-

certos, praualidi malunt: videri,
quam ingenui, moderati, honesti.
Duo vero mihi facienda esse existimo,
primo, vt ostendam, fortitudinem,
seu, vt veteres appellarunt, bellicam
virtutem, nisi consilio legibusque
contineatur, vitiosissimam, homini
aeque, et publicae rei perniciosam,
imo detestabilem prorsus esse, illos-
que, qui eius impetum iusto tem-
pore haud frangere norunt, in ciuita-
te haud tolerandos esse: Alterum, vt
efficiam, illam efferam animi vim,
qua aliis iniuriam facere, vel acce-
ptam, imo aliquando contumeliis et
scelere paratam, propulsare solent,
omnium minime cum humanitatis, et
literarum studio consistere posse, eos-
que, qui honestissimis artibus erudi-
ri cupiunt, ab hac feroci arrogantia, et
palaestricae fortitudinis ostentatione
alienos prorsus esse debere. Nemo
vero mihi, spero, vitio vertet, quod
hanc ingentem dicendi materiam ex
aliis selegerim: Nostris iam dum
mentibus infixae sunt, luctuosa illa fa-
cino-

cinora, quae haud ita pridem, ne-
scio vtrum miserandorum hominum
praecipiti consilio, an infelici casu,
fuere commissa, quae animos omni-
um intimiori sensu penetrarunt. O-
culis enim et mentibus adhuc obuer-
satur, parentum moestissimorum plan-
gor, matrum lamentabilis complora-
tio, amicorum luctus, studiosae iu-
ventutis laudatissimae demissus vultus,
et triste, quo se contuebantur, silen-
tium; vester tandem, Academiae Pa-
tres, animus iusto dolore, indignatio-
ne, misericordia in varias partes agita-
tus, et fere dilaceratus. Quid de me
dicam? Deum immortalem testor,
vix vllum vnquam sensum imas adeo
pertentasse medullas, quam ille, ad
me, qui vix ad rem nostram publicam
gerendam accesseram, et de laetis au-
spiciis noui muneris celebrandis, cogi-
tabam, delatus rumor. Vulnus etiam,
non sine summo dolore, refricatur,
quando cogito, almam nostram ma-
trem, Academiam, et florentissimam
praestantissimorum iuuenum] coronam,
a male-

a malevolentissimorum hominum, qui
in tanto ulcere vngues sunt, obtrecta-
tione, in odium vocari iniustum et
summam ex alieno crimine pati iniu-
riam. Quae cum ita sint, ignoscetis,
spero, Patres Academiae conscripti;
et Generosi, Nobilissimique literarum
Studiofi, si in hac solenni panegyri,
qua, more a maioribus relicto, leges ab
iisdem conditae praelegendae sunt,
quantum in me positum est, eo allabo-
rauerō, ut quo minus futuro tempo-
re, optimi iuvenes in eandem cala-
mitatem trahantur, impediam, et atro-
cissimis vitiis, quae simulatae virtutis
specie grassantur, viam ad nostras mu-
sas intercludam. Quod si hoc dicen-
do consequi, aut rationibus hanc mei
propositi partem persuadere nequie-
ro, redundabit tamen haec in me fe-
licitas, quod POTENTISSIMI NO-
STRI REGIS mandatis, muneris à
Vobis, Academiae Proceres, mihi
delati, rationi, meae denique volunta-
ti, quae in vos Academiae ciues pro-
pensissima est, satisfacete voluerim;
quare

quare et nullus dubito, vos, ^{si} eodem
fauore, quem saepe egregium sensi, et
me dicentem, esse persecuturos.

Nemo diffiteri sustinebit, atrocissi-
ma vitia vt plurimum virtutis radici-
bus niti, iisdemque ali ac sustentari;
hoc vero inprimis contentiosae illi li-
bidini conuenire arbitror, qua plures
incensi, et inconsideratissimae temeri-
tatis pleni, coeco furore, ingente pe-
riculo, nullo fructu, in certamina ruunt,
in aliorum propriaque viscera saeui-
unt, vitam, sanitatem, fortunam, fa-
mam, et quae prima nominanda erat,
aeternam salutem, in praecipitem lo-
cum, summumque discrimen, com-
mittunt. Infitum est natura omnibus
mortalibus, semet ab omni incom-
modo, molestia, detrimento, conser-
uandi studium, quare plagas, vulne-
ra, cicatrices, caedes optare, est
omnem humanitatem exuere: Neque
talia quem magis sibi petere posse ego
existimauerim, quam famem, sitim,
frigus, aliosque, quos omnes horremus,
COR-

corporis cruciatus. Itaque non inter-
nis illecebris, quibus ad voluptates con-
citamur, hoc pugnandi desiderium ena-
scitur, sed adumbratae virtutis imagini,
et gloriolae, quam sectamur, lenoci-
nio debetur. Saepe miratus sum,
cur animus in bellando firmior con-
stantiorque, aequae ac is ad recte faci-
endum compositus, eodem virtutis
nomine, a priscis latini sermonis con-
ditoribus, fuerit insignitus: Sed mirari
desii, quando populi imperiique Ro-
mani, aliarumque gentium celebratissi-
marum origines paulo attentius con-
sideravi, quarum imperia exiguis ini-
tiis profecta, ex bellicosissimis homi-
nibus, alienae opis libertatisque raptor-
ibus, coaluerunt, et ad summam
tandem amplitudinem peruenerunt.
Hi enim populi bellicis laudibus abun-
dantes, in his omne studium,
omnemque gloriam collocauerunt,
cunctaque alia, quae cadere in homi-
nem possunt, subter se habuerunt, om-
nem virtutem in animi vigore cor-
porisque robore ponendam esse existi-
man-

mantes. Accessit aliorum adulandi libido, qua praeualentiorum imperio subiecti, hos magis corruperunt, quorum animos suis blanditiis insolentius, perniciosâ vanitate inflarunt; ubi et illud dolendum est, eodem contagio, et summorum philosophorum dogmata, quae de virtutum heroicarum praestantia conscripta legimus, fuisse infecta. Nec hanc opinionem, tanta annorum serie, tanta exemplorum illustrissimorum varietate confirmatam, radicitus euellere cuidam dabitur, nisi considerauerit, fortitudinem, animique constantiam, non ex sua natura, et propria, qua pollet, indole, pulchram, laudabilem, salutarem esse, sed ex legitimo, moderato, et innocenti suo usu. Quis enim, auditores, vlla laude dignam censebit audaciam, et effrenatam in alios violentiam hominis furentis, rabieque agitati? Quis faciem infucatam foeminae prostitutae, formae honestae, mulieris incorruptae, praefereendam putabit? Quis tauri, rabiosum impetum magis mirabitur, quam leonis

nis intrepidam continentiam? Ita enim, et corporis, et animi dotes comparatae sunt, vt aequae in salutem ac perniciem, aequae in honorem ac opprobrium, aequae in laudem ac vituperium, ab hominibus conuertantur. Cur itaque vnus gladiatoria audacia maiori in pretio habenda erit, magisque imitanda, quam compositi mores, miteque ingenium probi hominis? Inficiari quidem haud nequi uero, hunc uesanum gloriae militaris amorem, inter barbaros ortum, a maioribus propagatum, a philosophis, historiarum et fabularum, sic dictarum, romanensium scriptoribus auctum, a tyrannis, qui, vt insatiabilem regnandi cupidinem explerent, aliorum animos ad hoc gloriae genus incitare debuerunt, summo studio folum altumque, tam profundas in omnium animis egisse radices, vt liceat de integritate, sanctitate, de ueritatis studio, temperantia, castimonia, aliisque uirtutibus dubitare, haud uero de animi fortitudine; imo obseruamus, vix hominem omni sce-

B

lere

lere, omnique flagitio contaminatiffimum, in tantam omnibus contemptio-
nem venire, quam si quis demiffiori paulo, ac timido videatur animo. Illud tamen praetereundum haud est, virtute hac bellica multos non tam praeditos esse, quam velle videri, quid? si illud exploratiffimae veritatis esse reor, magniloquos thrafones, qui intolerantiffime de sua virtute gloriantur, quando hanc tantopere venditam virtutem aliis explorandi datur oportunitas faepe timidos, omnis animi omnisque confilii inopes, pauidos trementes, videri, ita, vt faepe pari leuitate iniurias aliis inferant, et illatas non sine fummo dedecore deuorent. Quare et hoc extra omnem dubitationem positum esse existimamus, et aliquoties experti cognoscimus, illud proteruum genus hominum, qui alios, ipsis longe meliores despiciunt, nauci habent, perulanter, et sine vlllo argumento, laceffunt, ex facili aliorum victoria sibi triumphos quaerunt, aliis ignem, ac certamini materiam subdunt,
con-

conflictui praesunt, aliorum causa suscipiunt, pro iis numerata pecunia ferunt, manusque conferunt, sicque animam venalem habent, quique in turpi hoc negotio omne saepe tempus consumunt, ex eo sibi victum et lucrum quaerunt, qui aliis illud Iuuenalis occinunt:

Aude aliquid stygiis flammis et carcere dignum,

Si vis esse aliquis: pietas laudatur et alget.

Hos inquam, quos stolidae et athleticae gloriae magistros appellare possis, certo statuendum est, quam longissime a vera virtute animique magnitudine, quam prae se ferunt, esse remotos: Dantur tamen quidam, ast pauci, qui nefario, et saepe ridiculo furore agitati, omnibus bellum inferre gestiunt, illud vero, ut plurimum admodum infeliciter, et cum ignominia,

nia, plagis, vulneribus obruti, perficiunt, quorum speciem egregie, in illa notissima Hispanorum fabula, inuictissimi herois Domini Quixoti, adumbratam legimus. Et sane hi commiseratione, quam reprehensione digniores videntur. Eiusmodi vero debachantium scelus, cedendo potius frangendum est cordatioribus, quam resistendo. De Aristippo Philosopho, a Diogene Laertio, grauissimo autore, memoriae proditum legimus, eundem, cum ipsi quis contumeliosissime malediceret, abiisse, et cum alter illum insequeretur, ac cur fugeret, sciscitaretur, quoniam tu, dixit, maledicendi potestatem habes, ego non audiendi. Omnes qui liberalioris paulo mentis sumus, illam nonnullorum delirationem ridemus, qui, vt aliis, imprimis amasiunculis, se robustos, animo magnos, ac excelsos, illarumque amore dignos praebeant, cum syluestribus tauris, valentissimis bestiis, in arenam descendunt, et non sine summo discrimine congregiuntur; sed quae-

so,

so, nonne eadem insania laborant, qui ad frigidam, et ieiunam hominis amentis, aut proteruioris iniuriam expiandam, aduersarium, et viribus, et armorum exercitio valentiozem, ad arma vocant, cum eo congregiuntur, et plagas vulneraque in piaculum, et vitionem accipiunt, vapulant, et de re ex voluntate, egregieque gesta, gloriantur? vt taceam tales saepe leuem ac mentitam, quam inter viliores homines, rixarum autores, metuunt, contumeliam vt effugiant, maximis et grauissimis infamiae fluctibus abripi, ex quibus vix per vitae mensuram emergere datur. Eo etiam vesanae virtutis non pauci progrediuntur, vt si forte imprudentia, aut iracundia, aut mentis inter pocula alienatione, lapsi fuerint, aliosque grauiter offenderint, errorem, cuius tamen conscii sunt, acriter defendant, nec ab ipso, nisi sauciati recedant: quam parum vero haec cum humanitate, aequitate, rectae rationis vsu, et quam omnes ex-

tollunt, honestate conueniat, quilibet facile perspicere poterit. Iam vero in tanta rerum dicendarum varietate, maiorem vestrae A. O. O. H. patientiae rationem habendam esse, quam argumentorum inueniendorum, quibus nefandus ille digladiandi impetus profligari queat, ego nunc quidem sentio; quare ne vestra in me, quam audiendo testamini voluntate abutar, ad ea transeo, quae a sacratissimis legum diuinarum interpretibus nobis ex sacris literis quotidie inculcantur, quae omnibus iis, quae iam prolata fuerunt, longe digniora, grauiora, et ad persuadendum, magis apposita existunt. Nec moneo hanc inhumanam lites ferro dirimendi licentiam, sanctioribus et seuerissimis legibus, apud nos, aliosque cultiores populos, esse coërcitam prohibitamque. Nec vrgeo, quantum rei publicae interfit, ut securitas aduersus facinorosorum hominum proteruiorem audaciam crudelitatemque custodiatur, quam prouinciam aliis concedo, qui rerum sacrarum, iurium, ipsius maxi-
me

me eloquentiae, magis consulti sunt. Sed breuissimis saltem ostendam, hanc acriorem pugnandi cupiditatem, tunc maxime illiberalem, indecoram, turpem ac scelestam fieri, quando illa optimi, omnibusque rebus ornati, ac honestissimis artibus erudiendi adolescentem inficiuntur. Omnes, et me tacente, cognoscere arbitror, literarum cultoribus longe praestantiorem, et propinquiorem, gloriam capeffendi, viam esse apertam, modo hanc ingrediantur, et recte insistant. Quis enim cordatior illos honores non suspicit ac veneratur, quos augustiores, aliorum saepe ad inuidiam, ii adipiscuntur, qui literis bonisque artibus constantem olim nauauerunt operam? Nonne bonae indolis morumque compositorum elegantia, excellentis ingenii acumen, perspectae pietatis, virtutis, industriaeque commendatio, praclarae eruditionis et doctrinae laus; nonne haec omnia, et singula, longe illustriora sunt, et ad nominis celebritatem acquirendam magis idonea,

B 4

quam

quam bellica virtus, quae saepe, nisi ingenium et prudentia coniuncta sint, in gregario milite tanto excellentior est, quo is magis hebes stupidusque fuerit, et infelicius negligentiusque educatus. His enim nostris temporibus barbaras, ad Orientem fitas gentes, pharmacis, quae homines prorsus amentes reddunt, ad fortitudinem, in committendis proeliis concitari, res notissima est, ut sic quis ex eo inferre possit, fortitudinis exsuperantiam, ad insaniam procedere. Mansuetiores sunt musae, haud agrestes, haud feroces, nec illarum artes, elegantiorumque literarum studia alio, quam mitiori, et ad humanitatem in primis composito animo excipi et foueri possunt: Ne prolixior sim, nolo ad singula doctrinarum genera descendere, et fusius demonstrare, quam parum consona, quam indecora, quam turpis in iis haec athletica ferocitas sit, qui studia sua coelestium rerum meditationi, et sanctissimis religionis nostrae

my-

mysteriis dicauerunt, quae in eo
in primis diuinam suam originem te-
stantur, quod ab illa, supra nota-
ta, philosophorum arrogantia, et
illiberali virtutis heroicae commen-
datione, quam longissime recedant.
Nolo ostendere, quam parum haec
animi impotentia iis conueniat, qui
iurium disciplinas principali studio
exercent, non vt legicreparum et ra-
nunculorum vim maximam augeant;
sed vt res diuinas humanasque, ci-
ues denique, omnesque bonos, contra
scelestorum hominum iniurias de-
fendant. Nec nostrae medentium
artes hanc inportunam crudelita-
tem postulant. Quamquam enim
negandum non est, ad grauiores
morbos, quando salutis causa, tristio-
ra remedia, ferrum et ignis adhi-
benda sunt, animo paulo duriori
et inexorabili, opus esse, quo me-
dicus aegrorum eiulatu haud ad
perniciosam commiserationem per-
ducatur. Ast inter hanc, quam in

hominum salutem adhibere solemus, animi firmitatem, et ad pestiferam illam labem, quam hactenus reprehendi, qua proprium aliorumque exitium paratur, maximam positam esse distantiam omnes cognitum habent. Audio hic obloquentes nonnullos, et in nostris academiis, inter alios ornatissimos iuvenes, versari quosdam nobili genere natos, qui, ut imaginum splendorem, generisque claritudinem tueantur, nouisque honorum incrementis augeant, vitam ad rei militaris usum componunt, et pacis artibus animum ad bellicam virtutem instruunt, hos acriorem paulo animi vigorem decere, iisque, si forte eodem abrepti, contra seueriores leges commiserint, faciliorem veniam impunitatemque dandam esse. Ast qui talia loquuntur, falsam sibi virtutis persuasionem induunt, et se veram fortitudinem prorsus ignorare profitentur. Vera enim virtus,
qua

qua bellicae laudes, summi illi honores, triumphus, aliaque victoribus debita proemia parantur, non iniquiori, alios petulanter aggrediendi libidine, non furioso arma inferendi impetu, non rigida effrenique audacia, non obstinata pertinacia, non morosa superbia, et omnium rerum, ac leuioris offensusculae intolerantia absoluitur, ut multi sibi in animum inducere videntur. Potius res ipsa, et viri, qui longiori rei militaris usu, atque exercitatione praediti sunt, testantur, tales à militis officio, et bellicae virtutis laude, quam longissime esse disiunctos. Nolo quidem de hac castrensi fortitudine differere, cuius et me omnino expertem, profususque ignarum lubens profiteor. At enim vero, quantum coniectura assequi possum, non animose solum et fortiter, sed et considerate ac prudenter omnia agere, nihil extimescere, nihil, quod homini

mini accidere potest, intolerandum putare, hostium irruentium impetum aequali animo sustinere, ac propulsare, nulla re perturbari, omnium rerum inopiam, coelique inclementiam patienter ferre, imperantibus ad nutum obtemperare, se in omnibus rebus, arduis ac leuioribus, strenue ac industrie gerere, erga victos generoso, erga infontes misericordi, erga socios aequali et composito animo esse, haec boni militis partes, hoc officium, haec fortitudo esse videtur. De iis nihil dico, qui in vestibulis aedium palatarum vitam consumendam sibi proponunt. Tales enim in summis aularum fastigiis collocati, quam toleranter, quam placida fronte, et vultu bellissimo omnia ferre, quantum silere, quantum dissimulare debeant, omnibus notum esse arbitror, qui quasi praetereuntes aulicam vitam, vel procul adspexerunt.

Manet

Manet itaque haec legibus no-
stris laus, quibus barbari illi horri-
darum gentium mores profligantur,
duellorumque insania exterminatur.
Nec habemus, cur harum prudenter
latarum legum seueritatem accuse-
mus, cum illae ad vitae securitatem,
existimationis integritatem, religio-
nis custodiam, publicae tranquillita-
tis incrementum attineant egregieque
faciant. Virgilii verbis vos hortor
obtestorque

Ne iuuenes tanta animis adsuescite
bella,

Neu patriae validas in viscera verti-
te vires.

Faxit Numen Optimum Maximum,
vt sub POTENTISSIMI NOSTRI
REGIS auspiciis, et sub legum sapien-
tissime latarum praesidio Academia flo-
reat et in dies rerum diuinarum reue-
ren-

rentia, legum obseruantia, disciplinae sanctitate, liberalioris doctrinae abundantia, morum suauitate, nouae et augustissimae ipsius dignitati fiant accessiones. Cum vero hoc a Deo, communi omnium bonorum fonte, sedula imprimis legum diuinarum humanarumque obseruantia, impetrandum videatur. Leges academiae nostrae seu statuta, vobis iam a Clarissimo, iuriumque peritissimo Domino Eberhardo, qui academiae nostrae a scriniis est, et fidam ac strenuam adhibet operam, praelegentur, quas, vt decenti attentione et reuerentia audiatis, vos, academiae ciues, moneo hortorque.

* *

Hae vero sunt leges a maioribus sanctitae, quas seruandas vos, academiae ciues, ad nos accedentes, Rectori promissistis; reuerenter sanctaeque illae habendae sunt, cum omnem, quam laudauimus, vtilitatem nostrae reipublicae impertiantur. Itaque
vos

vos iterum iterumque rogo ac obtestor, ut id, quod plurimi vestrum hactenus egregie fecerunt, libidines refrenetis, voluptates spernatis, iracundiam teneatis, mores contra nonnullorum effrenatam proteruitatem custodiatis, debitam erga res sacras reuerentiam et Deum Optimum Maximum, pietatem adhibeatis, liberalium artium literarumque studio strenue incumbatis, quae omnia et vobis, et nostrae etiam rei publicae maxime conducere arbitror.

Quod superest, vos, Academiae Patres, et Proceres, monendi estis, ut more solenni et antiquo, in quatuor inclytas nationes dispartiti, suffragia de legendo senatu academico feratis. Cogitetis quaeso, nobis opus esse, viris grauitate, vitae sanctimonia, legum rerumque, quae ad Academiam attinent, peritia praestantiorum, qui mecum, in his simula-

multatibus , tantaque multorum in-
uidia , illam strenue defendant , et
in dies ad maiorem honorem di-
gnitatemque perdu-
cant.

Dixi.

in
e-
e/
te
a/
il
fo
et
et
n/
e.

e
r

4974

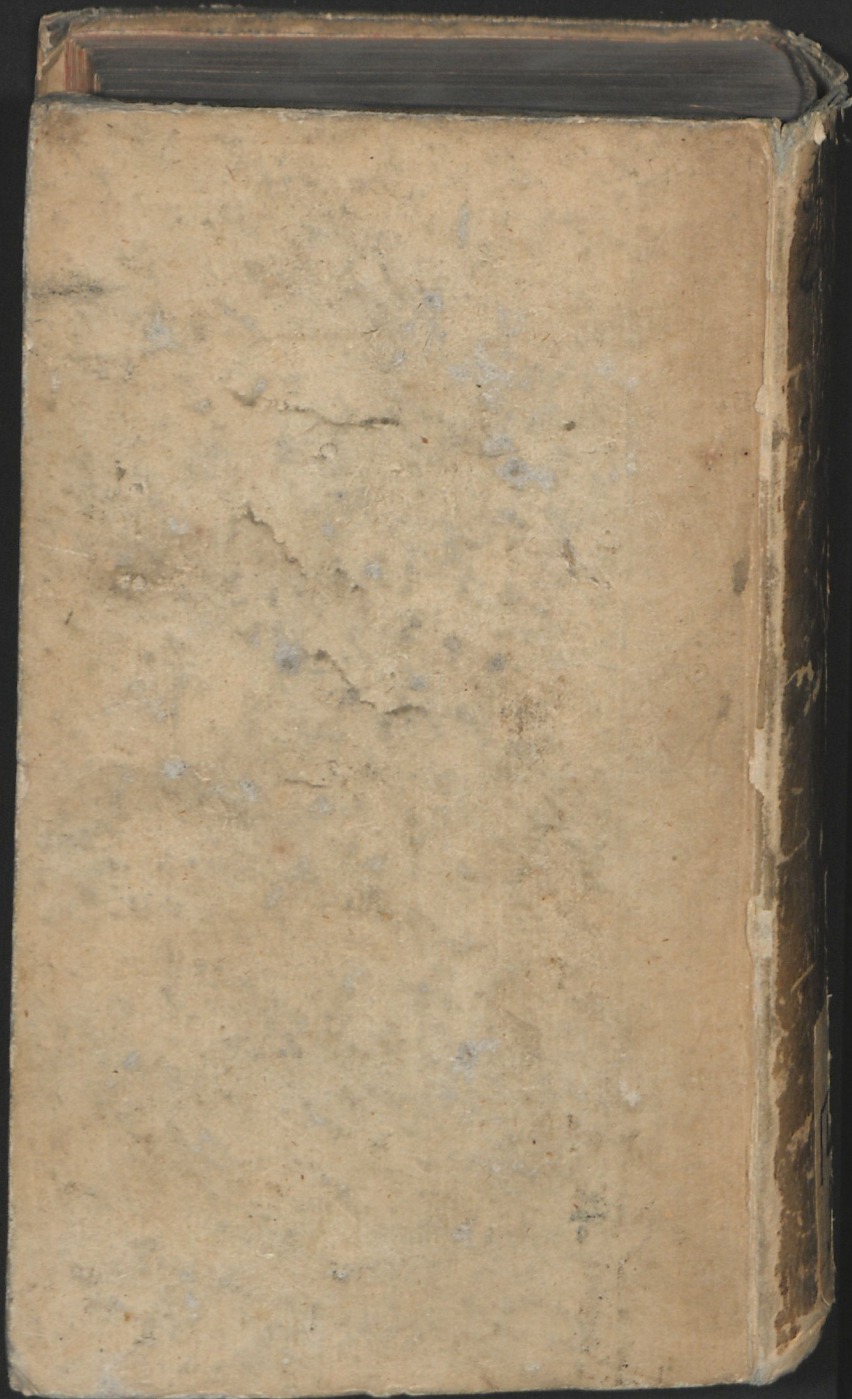
ULB Halle 3
004 850 467

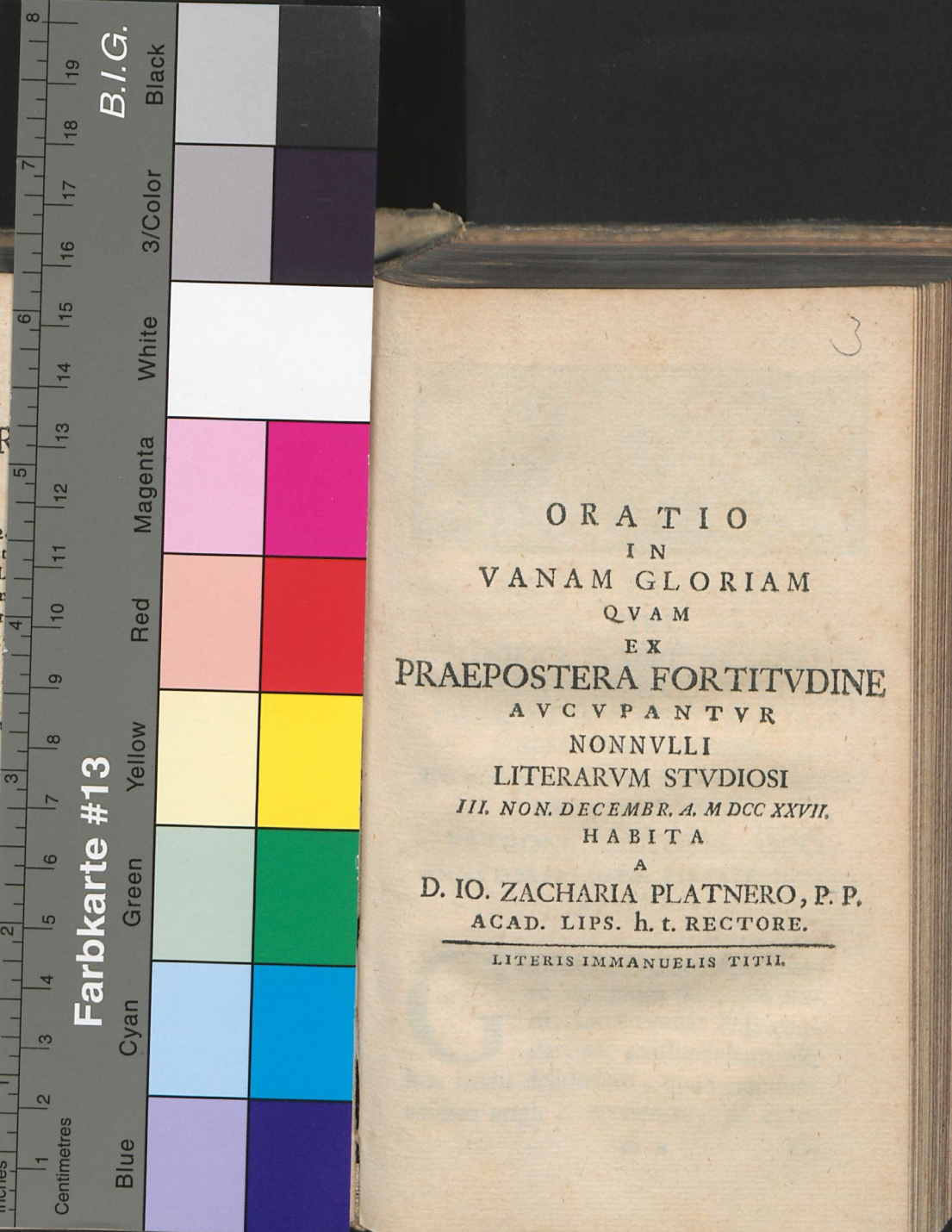
Sb.

V. 17 1/2

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

Centimetres

3

ORATIO
 IN
 VANAM GLORIAM
 QVAM
 EX
 PRAEPOSTERA FORTITVDINE
 AVCVPANTVR
 NONNVLLI
 LITERARVM STVDIOSI
 III. NON. DECEMBR. A. M DCC XXVII.
 HABITA
 A
 D. IO. ZACHARIA PLATNERO, P. P.
 ACAD. LIPS. h. t. RECTORE.

LITERIS IMMANUELIS TITII.

